

Παιδική εγκληματικότητα: Τι συνθέτει το μωσαϊκό της παραβατικής συμπεριφοράς

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

Τα φαινόμενα εγκληματικής συμπεριφοράς στις νεαρές ηλικίες, με αφορμή το περιστατικό του βιασμού 15χρονου αγοριού από τους συμμαθητές του σχολιάζει ο ψυχίατρος και Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Χρίστος Λιάπης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να ασχοληθούμε με αυτές τις παθογένειες ώστε να αντιμετωπιστούν

Schoolchildren cruel boys filming on the phone torturing bullying their classmate

Όχι, δεν φταίει η καραντίνα. Δεν φταίνε οι πολλαπλά ψυχοπιεστικές συνθήκες της τελευταίας δεκαετίας που στραγγάλισαν οικονομικά, ηθικά και πνευματικά τη μέση ελληνική οικογένεια ή και τη μέση οικογένεια εγκατεστημένων στη χώρα μας μεταναστών που στέλνουν τα παιδιά τους στα ελληνικά σχολεία. Δεν φταίνε οι αδιάφοροι, πιεσμένοι, ανεπαρκείς ή απογοητευμένοι και ανέτοιμοι για τον ρόλο τους γονείς. Δεν φταίνε οι ατέλειωτες ώρες που περάσαμε μπροστά σε οθόνες, συνδεδεμένοι με το ψηφιακό εκκολαπτήριο της ανθρώπινης αποξένωσης, της ανώνυμης διαστροφής και της ιντερνετικής κενότητας, που επέδρασαν ακόμη πιο καταστροφικά στον ψυχισμό εφήβων και προεφήβων, για τους οποίους η μαθητική κοινωνικοποίηση περιορίστηκε στη δίχρονη τηλεκπαίδευση από το σπίτι. Από ένα

σπίτι που ποτέ δεν λειτούργησε ως οικογένεια, οπότε θα ήταν ανεδαφικό να περιμένουμε από αυτό να υποκαταστήσει και τον ρόλο του κλειστού σχολείου.

Φταίνε αυτές οι ψηφίδες αντικοινωνικής - ψυχοπαθητικής διαταραχής που γίνονται εμφανείς ήδη από την εφηβική ηλικία, για να συνθέσουν αργότερα, στην ενήλικη ζωή, το μωσαϊκό μιας εγκληματικής προσωπικότητας που χαρακτηρίζεται από λίαν υψηλές τιμές οργής και εχθρότητας (στη διάσταση του νευρωτισμού), εξίσου υψηλές τιμές αναζήτησης νέων ερεθισμάτων (στη διάσταση της εξωστρέφειας), λίαν χαμηλές τιμές ευθύτητας, φιλαλληλίας, πραότητας, συμπάθειας και έγνοιας για τους συνανθρώπους (όπως συνδιαμορφώνεται η διάσταση της ευπροσηγορίας) και εξίσου λίαν χαμηλές τιμές φιλοτιμίας, αυτοπειθαρχίας και περίσκεψης (στη διάσταση της ευσυνειδησίας). Αυτά φταίνε για την ανατριχιαστική υπόθεση του δι' αντικειμένων βιασμού του 15χρονου από τους ίδιους τους συμμαθητές του.

Και, παράλληλα, αποκρουστικό είναι το γεγονός πως τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αφήνουν μια υπόθεση που, υπό άλλες συνθήκες, θα μονοπωλούσε την επικαιρότητα, ακριβώς λόγω της βαθιάς παθογένειας που υποκρύπτει, να περνά ως χαμηλής προτεραιότητας θέμα, προς χάριν των εξελίξεων του Qatargate και της υπόθεσης Καϊλή. Λες και η κοινωνία μας έχει αρχίσει να συνηθίζει τη φρίκη. Λες και έχουμε πέσει όλοι θύματα ενός «Μιθριδατισμού της Φρίκης». Πρώτα ο «Μπάμπης ο πιλότος», μετά οι άλλες γυναικοκτονίες, η υπόθεση της Πάτρας, η 12χρονη στον Κολωνό, και η Κιβωτός. Σταγόνα-σταγόνα, εξοικειώθηκαν οι υποδοχείς της επικαιρότητας με τα αντιγόνα της φρίκης και του ξεπεσμού του «ανθρώπου» λες και πλέον το ακροατήριο δεν παράγει αντισώματα αντίδρασης και αποτροπιασμού. Μια κοινωνία σε ηθική ανοσοκαταστολή των αμυντικών της μηχανισμών που διεγείρεται μόνον με τις λεπτομέρειες φυλάκισης της Εύας, γιατί στην Ελλάδα σχεδόν κανένας πολιτικός δεν μπήκε φυλακή και μάλιστα σε επίπεδο ανακριτικής προδικασίας, ενώ γυναικοκτονίες, παιδοκτονίες και παιδοβιασμοί γίνονται σχεδόν κάθε μέρα.

Εκτός εάν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προτιμούν να ασχολούνται από το πρωί μέχρι το βράδυ με τις μαύρες σακούλες και το εορταστικό μενού των φυλακών της Εύας, όχι εξαιτίας ενός ευτελούς τροπισμού προς την εύπεπτη υπερλεπτομερειακότητα της κλειδαρότρυπας των Βρυξελλών, αλλά επειδή εμπεδώσει την ιδιαίτερα ραφιναρισμένη επιστημονική γνώση που επιτάσσει ότι η συγκεκριμένη διαταραχή της αντικοινωνικής προσωπικότητας και οι προεβηβικές εκφάνσεις αυτής δεν πρέπει να διαγιγνώσκονται βάσει της παραδοσιακής συστηματικής κοινωνικής παραβατικότητας που συναπαρτίζεται από ένα

πολύπτυχο εγκληματικότητα, βεβαρημένου ποινικού μητρώου και κατάχρησης ουσιών ή αλκοόλ, αφού υπάρχουν και εμφανίζοντες αυτή τη διαταραχή, οι οποίοι διαπρέπουν κοινωνικά, καταλαμβάνοντας κορυφαίες θέσεις στο οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό μας σύστημα.

Αντίθετα, τα γνωρίσματα προσωπικότητας βάσει των οποίων πρέπει να τίθεται το περίγραμμα του αντικοινωνικού πλέγματος χαρακτήρων που, μέσα από την ιδιαίτερη παραβατικότητά τους, έρχονται στο αρνητικό επίκεντρο της επικαιρότητας είναι αυτά της υποκριτικής σαγήνης που ασκούν στους συνανθρώπους τους, του εγωκεντρισμού και της ανειλικρίνειάς τους, καθώς και της αδυναμίας βίωσης αισθημάτων τύψεως, συμπάθειας και φιλαλληλίας, μαζί με ένα διάχυτο πρότυπο περιφρόνησης και παραβίασης των δικαιωμάτων των άλλων (το οποίο γίνεται ήδη εμφανές από την ηλικία των 15 ετών, όπως συμβαίνει με τους αρνητικούς πρωταγωνιστές του βιασμού του 15χρονου και των συνοδών ψηφιακών καταγραφών της επιδεχθούς πράξεως).

Με επιστέγασμα των παραπάνω, την αποτυχία συμμόρφωσης με κοινωνικές σταθερές που αφορούν στη σύννομη συμπεριφορά, όπως φαίνεται από επανειλημμένα διενεργούμενες πράξεις, οι οποίες αποτελούν λόγο σύλληψης. Μαζί με δολιότητα, η οποία εκφράζεται μέσα από επανειλημμένα ψέματα. Μαζί με έλλειψη μεταμέλειας, όπως φαίνεται μέσα από την με αδιαφορία ή με εκλογικευτικούς όρους αντιμετώπιση του γεγονότος ότι έχουν βλαφθεί κάποιοι «άλλοι», συνάνθρωποί μας. Συμμαθητές ή πολίτες - ψηφοφόροι μας. Όλα αυτά, με συνοδό απόδειξη ύπαρξης διαταραχής της διαγωγής πριν από την ηλικία των 15 ετών.

Με κενά ή ελλείμματα του Υπερεγώ και με μια συνείδηση πρωτόγονη ή ανεπαρκώς ανεπτυγμένη. Ύστερα, έρχονται οι σημαντικές δυσκολίες στη σχέση με το αντικείμενο, με μια αποτυχία στην ενσυναισθητική κατανόηση, την αγάπη και τη βασική εμπιστοσύνη, ενώ κυριαρχούν τα επιθετικά χαρακτηριστικά και οι συνοδοί προσδιοριστές του σαδομαζοχισμού, του ναρκισσισμού και της κατάθλιψης. Με την όλη εικόνα, να φέρνει στον νου μας ένα απόσπασμα από την “Καρδιά του Σκότους” του Τζόζεφ Κόνραντ: «Η κατακλείδα της επιχειρηματολογίας του ήταν θαυμάσια, αν και δύσκολη για να τη μνημονεύσω τώρα...Δεν υπήρχε τίποτα που να διακόπτει εκείνη τη μαγική ροή των φράσεων, εκτός από ένα είδος υστερόγραφης υποσημείωσης...Ήταν πολύ ξεκάθαρο το νόημά της και, όπως ήταν στο τέλος μιας θαυμάσιας έκκλησης για φιλανθρωπία και αλτρουισμό, σε κατακεραύνωνε κυριολεκτικά. “Εξολοθρεύσατε όλα τα κτήνη!” έλεγε. Τίποτα άλλο».

Και να μη συνηθίσουμε τη φρίκη.

*Ο Χρίστος Χ. Λιάπης MD, MSc, PhD, είναι Ψυχίατρος - Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος ΔΣ ΚΕΘΕΑ και Μέλος Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας

Πηγή: ygeiamou.gr